

شتاب عربستان و ترکیه به سوی چشم انداز علمی ایران!

در فاصله کمتر از ۲ سال تازمان هدف گذاری سند چشم انداز ۱۴۰۴ برای تثبیت جایگاه اول علم و فناوری ایران در منطقه، عربستان و ترکیه پیشتازی ما در تولید علم ۷ رشته را از آن خود کردند و زنگ خطر را برای ما به صدا در آوردند

صهیونیستی، ۵ رقیب دیگر منطقه ای هستند که نامشان در تمامی ۲۷ حوزه موضوعی ثبت شده است.

■ یک نگرانی عمیق

می دانیم که ارزیابی جایگاه علم و فناوری کشور های مختلف، صرفا به استناد تعداد مقالات معتبر و میزان استناد های صورت گرفته به آن نیست و ملاک های متعدد دیگری هم برای سنجش آن وجود دارد، اما چه کنیم که بررسی شتاب کشورهای همسایه برای دستیابی به آن شاخص ها و ملاک ها هم به نظر بیشتر و هوشمندانه تر از ما دیده می شود. مثل عربستانی که پروژه ایجاد شهر هوشمند «نئوم» تا سال ۲۰۲۵ را کلید زده یا امارات که سرمایه گذاری سنگینی در حوزه هوش مصنوعی و فناوری های نوین انجام داده است. بماند که در کنار شتاب همسایگان، حرکت کند ما، مشکلات محققان و پژوهشگران، نگرانی از مهاجرت نخبگان و ده ها دلیل دیگر وجود دارد که ما را درباره تحقق سند چشم انداز ۱۴۰۴ در بخش علم و فناوری بیشتر نگران می کند.

کمتر کرده است. حالا عربستانی ها در ۸ رشته و ترک ها در ۸ رشته، رتبه نخست تولید علم در منطقه را دارند. ما با عربستانی ها و ترک ها در ۱۶ رشته از ۲۷ رشته این نظام رتبه بندی، رقابتی دوشادوش داریم و رتبه های اول تا سوم را به دست آورده ایم. اگر چه از این منظر می توان به جبران فاصله نه چندان زیاد تعداد مقالات و استناد های منتشر شده و باز پس گرفتن جایگاه های نخست از دست رفته امیدوار بود، اما از سوی دیگر باید خطر از دست دادن سرآمد بودن در ۱۰ حوزه باقی مانده را هم جدی گرفت.

■ ۵ رقیب دیگر

همان طور که گفتیم، رقبای منطقه ای جدی ما در این رقابت علمی، عربستان و ترکیه هستند و فاصله تعداد مقالات و استناد های دیگر کشور ها با این سه کشور برتر در بیشتر رشته ها زیاد است و به راحتی قابل جبران نیست، اما تعدد تکرار برخی نام ها در جمع ۵ کشور برتر این رتبه بندی، زنگ خطر دیگری برای بیشتر شدن رقبای جدی ماست. مصر، امارات، اردن، عراق و رژیم

رتبه نخست ما در حوزه «علوم تصمیم گیری» را از چنگ مان در آورده است.

■ حرکت سایه به سایه

نگرانی مان باید بیشتر هم شود وقتی که بدانیم شتاب علمی کشورهای همسایه در حوزه تولید علم، فاصله شان را با ما که در سال ۲۰۲۱ با سرآمدی در ۱۷ رشته پیشتاز منطقه بودیم،

نسبت سال ۲۰۲۱ که ۱۷ رتبه نخست داشتیم، حوزه را به رقبای منطقه ای واگذار کرده ایم؛ یعنی افت ۴۱ درصدی در تعداد رتبه های نخست. طبق این گزارش، عربستانی ها با انتشار مقالات بیشتر، در ۶ حوزه جایگاه نخست را از ما گرفته اند؛ مهندسی شیمی، شیمی، علوم مواد، ریاضیات، فیزیک، فارماکولوژی، سم شناسی و داروسازی. این همه ماجرا نیست و ترکیه هم در سال ۲۰۲۲

مصطفی عبد الهی - بازگشایی مجدد سفارت عربستان در ایران که امروز یا همین روز ها انجام می شود، نه فقط از نظر سیاسی که از نظر علمی هم برای ما مهم است؛ چرا که برای سال ۱۴۰۴ و روزی که می خواهیم جشن تحقق سند چشم انداز کشور مان در حوزه علم و فناوری را بر گزار کنیم، ترک ها و عربستانی ها باید به دلیل موفقیت شان در اجرای این سند مهمان ویژه ما باشند و تجلیل شوند!

■ آبان ۱۳۸۲ و ابلاغ یک سند کلان

دوازدهم آبان سال ۸۲، روزی بود که سند چشم انداز ۱۴۰۴ ابلاغ شد؛ سندی شامل ابعاد مختلف که یک بخش مهم آن حوزه علمی بود و طبق آن، ما باید تا دو سال دیگر، جایگاه اول علم و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاور میانه و کشورهای همسایه) را داشته باشیم؛ آن هم با تاکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم. حالا ۲۰ سال از زمان ابلاغ این سند گذشته و دستاوردها و موفقیت های علمی ما طی این دوده نیز، بسیار درخشان بوده است. در سال ۲۰۲۱، رتبه ۱۵ تولید علم در جهان را کسب کرده و در فهرست هزار دانشگاه برتر جهان هم، دوازدهمین کشور دارای بیشترین دانشگاه ها بوده ایم، اما این سکه روی دیگری هم دارد که به نظر می رسد چشم ها را به روی آن بسته ایم.

■ تنزل ۴۱ درصدی و جایگاه زد دست رفته

هر چند شتاب علمی ما در این دوده بسیار خوب بوده، اما گزارش های رسمی نشان می دهد از شتاب علمی کشورهای همسایه نا غافل بوده و شاید هم آن ها را دست کم گرفته ایم. استناد این ادعا، به گزارش ۲۰۲۲ نظام رتبه بندی «سایمگو» است که فرهیختگان هم آن را باز نشر کرده است. طبق این گزارش، رتبه علمی ایران در منطقه خاور میانه (به استناد مقالات منتشر شده معتبر) در سال گذشته دچار افول شده و اگر چه همچنان در ۱۰ حوزه از ۲۷ حوزه موضوعی، رتبه نخست را داریم، اما به

رسانه های ایران

مهر به نقل از نیواطلس نوشت: محققان کانادایی روشی نوین ابداع کرده اند که در آینده به احیای بینایی بیماران با اختلالات مادرزادی منجر می شود. این در مان فعال سازی ژن هایی است که سلول های خواب را به سلول های جدید حسگر نور در شبکیه تبدیل می کند تا جایگزین سلول های از بین رفته، باشد. هر چند این تحقیق همچنان در مراحل اولیه است، اما محققان معتقدند امیدی برای احیای شبکیه و بینایی در افراد مبتلا به مراحل پیشرفته بیماری ها به وجود می آرد.

ایسنا به نقل از

آی ای گزارش کرد که یک شرکت فضایی خصوصی قصد

دارد اولین

شرکتی باشد که خدمات ازدواج در فضا را ارائه می کند و می خواهد این مراسم را در یک فضاپیما به نام «نپتون» برگزار کند. جین پوینتر (Jane Poynter) یکی از بنیان گذاران این شرکت فضایی گفت: ما افرادی را سراغ داریم که می خواهند اولین کسانی باشند که در فضا ازدواج می کنند، بنا بر این باید منتظر بمانیم و ببینیم چه زوجی اولین می شوند. وی افزود: اولین مراسم ازدواج در فضا احتمالاً در فضاپیما ی تاریخی «نپتون» (Neptune) شرکت ما برگزار می شود. سفینه فضایی نپتون به عنوان دردسترس ترین، پایدارترین و ایمن ترین فضاپیما ی بالای سیاره زمین ساخته شده است.

برگزاری مراسم کلنگ زنی گذر فرهنگی هشتگرد به مناسبت هفته شورا های اسلامی

ویدئو

پروژه ها که اعتبار بخشی از آنها از منابع شهرداری و بخش دیگر از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی می باشد آغاز خواهد شد.

شهردار هشتگرد ضمن تشریح پروژه های عمرانی پیش بینی شده در بودجه سال جاری تاکید کرد: احداث گذر فرهنگی یکی از پروژه های پیشنهادی سال ۱۴۰۲ می باشد که در طراحی و اجرای این گذر فرهنگی حتما از نظرات اساتید، هنرمندان، صاحب نظران فرهنگی، دانشجویان و سایر اقشار جامعه استفاده می گردد تا محیطی امن و آرام برای حضور اهالی فرهنگ و هنرمندان و اقشار مختلف مردم فراهم گردد.

شهردار هشتگرد اظهار امیدواری کرد که با تلاش کارکنان شهرداری و هدایت های رئیس و اعضای محترم شورای اسلامی شهر و همچنین حمایت های نماینده محترم مجلس، امام جمعه، فرماندار و سایر مسئولین شهرستان بتواند بخشی از این پروژه ها را در هفته دولت ۱۴۰۲ و بخش دیگر را در دهه مبارک فجر تکمیل و به بهره برداری برساند.

آینده فراخوان های مربوطه منتشر و زمینه برای حضور بخش خصوصی مهیا گردیده است.

پیام رئیس شهردار هشتگرد با عرض تبریک به مناسبت هفته شورا و انتخاب شورای اسلامی شهر هشتگرد به عنوان شورای برتر شهرستان ساوجبلاغ و گرامیداشت روز معلم و شهادت استاد مرتضی مطهری و همچنین تبریک روز کارگر از حمایت های نماینده محترم مجلس، امام جمعه معزز، فرماندار، رئیس و اعضای شورای اسلامی شهر هشتگرد و زحمات کارکنان شهرداری تقدیر و تشکر نمود. وی گفت: خوشبختانه تلاش پرسنل شهرداری توانستیم در سال گذشته علیرغم اینکه روند تحقق بودجه با مشکلاتی مواجه بوده در ماه های پایانی سال بودجه شهرداری را محقق نموده و پروژه های عمرانی سال گذشته را به سرانجام برسانیم. رئیس افزود: در سال جدید و در بودجه سال ۱۴۰۲ با مشورت کارشناسان شهرداری و اعضای شورای اسلامی شهر پروژه های خوب و مهمی تعریف نموده ایم که امروز این

و همچنین به رویکرد شهرداری و مدیریت شهری در استفاده از ظرفیت بخش خصوصی اشاره کرد. پروژدهای مختلفی از قبیل پیست اسکیت، مسیر دوچرخه سواری پارکینگ های طبقاتی، مجتمع های تجاری و اداری در قالب طرح های سرمایه گذاری پیش بینی شده است که در روزهای

اعضای پارلمان شهری با بررسی کارشناسانه و عدالت محوری پروژه های مختلفی در زمینه های آبشیه، راه و بانف و پروژه های زیرساختی دیگر در محلات مختلف شهر به شهرداری پیشنهاد نمودند که در بودجه ۱۴۰۲ منظور گردیده است. رئیس شورا از آغاز پروژه های عمرانی شهرداری خبر داد

تعیین تکلیف پروژه های نیمه تمام است و تلاش کرده ایم پروژه هایی که سال ها متوقف بودند را به حرکت در آوریم. فرماندار شهرستان ساوجبلاغ از بهره برداری بزرگترین سالن ورزشی روستایی کشور و کلنگ زنی احداث بیمارستان تأمین اجتماعی در هفته های آینده خبر داد و افزود: برای هر شهری، شورای توسعه تشکیل می دهیم تا طرح ها و زیرساخت های شهری برای اجرا در آن شورا مورد بررسی قرار گیرد و با حرکتی هماهنگ و منسجم، شهرستان را به کارگاه سازندگی تبدیل می کنیم.

مهندس مؤیدی رئیس شورای اسلامی شهر با تبریک روز شورا و تقدیر و تشکر از زحمات اعضای شورای اسلامی شهر، انتخاب شورای هشتگرد به عنوان شورای برتر شهرستان ساوجبلاغ را نشانگر اتحاد، همدلی، تعامل و جدیت در خدمات رسانی به شهروندان و عمران و آبادانی شهر دانست. وی گفت: سال ۱۴۰۲ سال شکوفایی پروژه های عمرانی شهرداری خواهد بود و

مراسم کلنگ زنی گذر فرهنگی و همزمان با آن آغاز پروژه های عمرانی شهر هشتگرد در سال ۱۴۰۲ به مناسبت هفته شورا های اسلامی برگزار شد. در این مراسم، کلنگ آغاز طرح گذر فرهنگی شهر هشتگرد در زمینی به مساحت ۳۵۰۰ متر مربع و با اعتبار ۵۰ میلیارد ریال به زمین زده شد. فرماندار شهرستان ساوجبلاغ با ابراز خرسندی از آغاز اجرای پروژه های عمرانی سال جاری در شهر هشتگرد گفت: امروز با همت شهرداری و شورای اسلامی شهر هشتگرد، یکی از نیازهای فرهنگی و تاریخی شهر هشتگرد تأمین شده است. وی افزود: ثبات در مدیریت شهری و پارلمان محلی شهر هشتگرد حاصل اتفاق نظر، وحدت و همدلی خوب اعضای شورا های اسلامی با مدیریت اجرایی است و ما نیز در اجرای پروژه هایی که برای سال جاری در دست دارند، حمایت شهرستانی را خواهیم داشت. البرزی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: مهمترین اهداف ما در حوزه شهرها، علاوه بر ارائه خدمات شهری،

با حضور اصحاب رسانه

نشست خبری سیزدهمین جشنواره شعر رضوی به زبان عربی برگزار شد

هستند چون به اهمیت تاریخ نگاری پی بردند و تلاش می کنند از مقوله تاریخ اسلام در حوادث نظامی و امنیتی برای کشورهای خاورمیانه شیعه سازی کنند. در پایان مراسم از کتاب «دعبل خزاعی شاعر آل محمد(ص)» نویسنده خوزستانی با حضور مدعوین رونمایی شد.

مترجم عربی خوزستانی در این نشست با بیان اینکه علم تاریخ شعر با مسائل تاریخ نگاری ارتباط تنگاتنگی دارد، گفت: بسیاری از شعرا در قرن اول و دوم به سمت استفاده از شعر به عنوان یک ابزار جریان ساز حرکت کردند. هانی زاده افزود: تاریخ جایگاه مهمی دارد و غربی ها از هزاران سال از ما جلوتر

امسال ۱۷۰ اثر به دبیرخانه جشنواره رسید و کشورهای عراق، سوریه، لبنان، یمن، چاد، تونس و ساحل عاج و... شرکت کردند و تلاش می کنیم که با ضبط شعرخوانی ها در مراسم اختتامیه، بتوانیم به عنوان یک محصول فرهنگی شعاع جشنواره رضوی را گسترده تر کنیم. در این نشست نویسنده کتاب دعبل خزاعی شاعر آل محمد(ص) گفت: ۱۵ سال پیش جشنواره رضوی با عنوان خوزستان دروازه تشیع امام رضا (ع) به ایران آغاز شد و در سال ۸۷ و ۸۸ با همین روند ادامه پیدا کرد. کاظم علی نژاد افزود: در یکی از دوره ها مقاله ای با عنوان «سیری در جایگاهی گذرا به تاریخ تشیع در خوزستان» ارائه دادم که مقام دوم جشنواره را کسب کرد و تبدیل به کتاب شد و به پیشنهاد دوستان این جشنواره در دوره ای که مسئول انجمن مافخر

دارند. وی دلیل انتخاب خوزستان برای جشنواره شعرعربی رضوی را وجود آرامگاه شاعر اهل بیت(ع) دعبل خزاعی در شهرستان شوش است بیان کرد و افزود: ارتباط محضوی دعبل خزاعی با امام رضا(ع) در اشعار این شاعر کاملاً مشهود است. مجید منادی با اشاره به ویژگی های جشنواره امسال شعر رضوی به زبان عربی افزود: مردم فرهنگ دوست ولایی برای این دوره جشنواره پای کار بودند و جشنواره در شهرستان های شادگان، کارون، ملاتانی، اهواز، بهبهان و ذوقل برگزار شد و مراسم پایانی این جشنواره ۱۳ اردیبهشت در محل آرامگاه دعبل خزاعی شوش برگزار می شود.

شعر رضوی به زبان عربی تصریح کرد: در این نشست خبری سیزدهمین جشنواره شعر رضوی به زبان عربی نشست مطبوعاتی در سالن اجتماعات اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان، مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان در نشست با اصحاب رسانه گفت: خوزستان میراث دار فرهنگ تشیع است. خدا را شاکریم در استان خوزستان نعمتی با این ظرفیت داریم. حجت الاسلام کلاه کج اظهار داشت: ۵هزار شاعر عرب در استان خوزستان داریم. این ظرفیتی کم نظیر در حوزه فرهنگ و ادبیات ایران به شمار می رود، شعرا ی توانمند و دارای شناسنامه که بخش قابل توجهی از آنها در جشنواره های مختلف و به ویژه جشنواره بین المللی شعرعربی رضوی حضور تاثیر گذار